

Oponentský posudek

Fakulta humanitních studií, Pracoviště Orální historie – soudobé dějiny

Jan Havel - Historie poválečného Chebu očima pamětníků

Studentova práce se zabývá dramatickým a v českém prostředí dosud velmi živým tématem – vývojem pohraničního města (konkrétně Chebu) v prvních letech po konci druhé světové války. Téma lze nazírat jako velmi podstatné – na jediném městu lze plasticky zobrazit ony „velké“ dějiny poválečného Československa tzv. v malém rámci mikrohistorie. Lze nahlédnout odsun německého obyvatelstva, osídlování pohraničí, činnost národních výborů a nucených správců, postupný nárůst úlohy komunistické strany až k její monopolizaci moci.

Jan Havel primárně svůj text vystavěl na rozhovorech s pamětníky, místy text obohatil dobovým tiskem a okrajově využil i materiálů místního archivu. Přestože má téma obrovský potenciál, nelze tvrdit, že by jej dokázal zcela naplnit. V první řadě naprosto chybí vlastní analýza – autor textu se nechal unést vyprávěním svých narátorů, které jen místy doplňuje, aniž by ho zásadně interpretoval. Nejvíce to vyšlo najevo v „Závěru“, kdy vlastně nedospěl k žádným sumarizujícím výstupům, a proto se zde dozvídáme, co je v jaké kapitole – tj. de facto stejné věty jako jsou v „Úvodu“.

K metodologii a struktuře textu – autor nikde neobjasňuje, proč zvolil právě takový okruh narátorů, když pouze uvedl, že „*nebyli voleni metodou sněhové koule ... spíše jednotlivě přes různé známé a přátele...*“ (s. 15), což se jeví dosti chatrné. Zarážející je také to, že se nikde nedočteme, jakým způsobem autor rozhovory vedl, o jejich tematickém vymezení atd., místo toho se dozvídáme z hlediska diplomové práce nepodstatné informace o historii orální historie a jejím stavu v ČR. O malé míře interpretace svědčí také pouhé porovnání části „příběhů“, kde je obšírně citováno z rozhovorů, s vlastní interpretací (kapitola „Srovnání a dílčí výsledky“) – příběhy s průvodním slovem jsou v textu na stranách 28 – 68, zatímco ona interpretace zaujímá strany 69 – 75, přičemž u interpretační kapitoly je charakteristické, že se v ní autor neodvolává ani na jeden pramen (chybí zde zcela poznámkový aparát) a oplývá také nedokladovatelnými větami typu (dle dikce textu), že zatímco Američané byli těsně po válce u obyvatel oblíbení, ale jejich obliba klesala, u Němců tomu bylo naopak (s. 70).

Stručná zmínka ještě o jazykové úrovni – autor se s českým jazykem místy poměrně potýkal, což je možno doložit na interpunkci, malých a velkých písmenech, prepisech německých slov a jmen, které dělaly autorovi velký problém. Nepochybně by si tedy diplomová práce zasloužila větší korekturu.

Závěrem lze říci, že kladem textu je, že student nashromáždil přece jen zajímavé rozhovory s pamětníky, které mohou posloužit k růstu našeho poznání o poválečných dějinách a konkrétně dějinách Chebu.

Práci hodnotím přes všechny vady jako dostatečnou.

Navržené hodnocení: **dobře**

V Praze 29.8.2011

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.